

Quæstionum, Et Resolutionvm Legalium Libri Duo

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1683

Cap. X. Debitor solvens cùm sciret proximè publicandum esse Principis edictum circa mutationem valoris monetarum, utrùm liberationem plenam consequatur. Et is qui ignorans solutionem sic recepit, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98367](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98367)

videndum ordinari, quod ipse tenebitur eundem venditorem relevare, & indemnem servare ratione dictæ majoris valoris: unde ex actibus postea factis non potuit induci tacita juris renuntiatio, quia non querendum est de tacito, ubi adest expressio in contrarium. *Surd. consil. 35. num. 10.* unde conclusum fuit emptorem ad illum majorem valorem monetarum esse obligatum.

CAPVT X.

Debitor solvens cum sciret proximè publicandum Principis Edictum super mutatione monetarum, utrùm liberationem plenam consequatur: & an is qui ignorans solutionem sic recipit, possit molestare solventem.

SVMMARIVM.

- 1 *Venditor qui sciebat bonitatem rei vendita non esse duraturam, est in dolo, si de hoc certiores non fecerit emptorem ignorantem.*
- 2 *Qui contraxit ex eo quod sciebat Principis Edictum brevi publicandum circa rem de qua contractus initus fuit, tenetur hoc notificare alteri contrahenti.*
- 3 *Et talis sic contrahens crimen stellionatus incurrit.*
- 4 *Et tenetur ad interesse.*
- 5 *Solvens pecuniam statim reprobandam, tenetur ad interesse, si is, cui solutio facta fuit, non habuit legitimum temporis spatium ad expendendam illam monetam: secus si habuit tempus ad illam expendendam.*
- 6 *Dolus arguitur brevitate temporis, quo Edictum publicatum est.*
- 7 *Solutio habetur pro non facta, cujus utilitas non est duratura.*
- 8 *Referuntur Doctores de hac materia tractantes.*

ANno 1639. cum moneta aurea passim in Gallia, & in statu Avenionensi expenderetur, & reciperetur tonsa, & pondere diminuta cum magno excessu; tandem post secretum quendam super proximo regulamento monetarum rumorem, dicti regulamenti certa notitia devenit ad Civitatem Avenionensem die 17. Novembris sub vesperum, quæ fuit publica effecta die sequenti 18. Novembris 1639. matutinis horis, & aurei valor ad ratam ponderis reductus fuit in commercio, nec amplius leves aurei pro antiquo & vero aurei valore admissi. Mercatores quidam qui ab amicis de proxima reductione aureorum concitatis equis moniti fuerant, emerunt plurimas merces, easque in pecunia numerata ante notitiam venditorum futuræ mutationis in aureis levis perfolverunt.

Dubitatum fuit utrùm venditores agere possent adversus emptores ad damni passi refectionem. Et stantibus præmissis fuit affirmativè conclusum, per text. in l. si vinum 15. versic. planè, ff. de pericul. & commod. rei vendit. ibi, cum intelligeret venditor non duraturam rei bonitatem, nec admonuit emptorem, tenebitur ei quantum ejus interesset fuisse admonitum. Per quem textum Salic. & Bald. ibidem notat, dolum colligi in contrahente, qui sciens rei bonitatem non du-

ratam contrahit, nec emptorem admonet proximè futuræ deteriorationis. Et in terminis illius qui contrahit, cum sciret proximè futuram Edicti, vel constitutionis publicationem, tradit Pinel. ad l. 2. Cod. de rescind. vendit. part. 3. numero 21. 22. & 23. Et cum emptor in casu proposito sciret proximè futuram monetarum mutationem, dicitur contraxisse propter dolum, & dolum dedisse causam contractui, qui propterea subjacet rescissioni, etiam si non adsit læsio ultra dimidiam. Stracc. in tract. de sponsionib. §. item quaro, Vincentius. fol. mibi 233. n. 3. Vbi amplius addit, sic solventi pretium in moneta, quam sciebat reprobandam, obici posse crimen stellionatus, quod omnibus illis generaliter obijciatur, qui dolo quid fecerint: l. 3. ff. de crimin. stellion. Et probatur per doctrinam Bartol. in l. quaro, ff. de act. empt. & vendit. Vbi dicit, quod si quis sciebat de proximo publicandum esse decretum super pretio frumenti, & magnam quantitatem vendidit antequam publicaretur, & non certiores fecit emptorem, tenetur ad interesse.

Idem tradit Bald. in l. acceptam, numero 25. in 17. quæst. Cod. de usur. ubi dicit, quod si mutatio fuerit repentina, quia creditor non potuit pecuniam propter temporis breviteratem expendere; sed ea statim reprobanda, seu recusata fuit; succurrendum est illi cui solutio facta fuit: si vero tale tempus intercessit per quod pecunia converti poterit in utilitatem recipientis, tunc solutio non potest controversi: cujus dictum sequitur Afflict. decis. 194. num. 2. versic. item allegabatur, & sic etiam distinguit Giurb. dec. 87. num. 33.

Et sanè ex brevitate temporis inter venditionem seu solutionem, ac notitiam publicam regulamenti seu edicti monetarum intervenientis, dolum præsumi debere, testatur Marfil. in rubric. de fidejussoribus, num. 88.

Denique ad præmissa confert illa juris regula, quæ vult solutionem haberi pro non facta, cujus utilitas non est duratura: ut habetur apud Larream decis. Granatenf. 13. num. 36. Caroc. de deposit. part. 1. quæst. 5. num. 5. versic. octavo. Bartol. in l. acceptam, quæst. 17. Cod. de usur. Hostiens. in cap. quanto, solum. 3. de iurejur. versic. si autem diminuta non est.

Et prædicta confirmantur ex traditis per Menoch. consil. 952. num. 22. Larream dist. decis. 13. Solam de monet. cas. 22. num. 5. Giurb. decis. 87. n. 17. & 33. The-saur. jun. in tract. de monet. part. 1. num. 68. Duard. de censib. §. 5. quæst. 49. n. 4. Bonacin. de contract. disput. 3. quæst. 4. puncto unico, num. 36. Gratian. discept. forens. cap. 884. num. 25. & sequentib. & cap. 260. num. 19. Cod. Fabr. lib. 8. tit. 29. definit. 37.

CAPVT XI.

Exactorem, cui factum fuit mandatum, seu indicatio solvendi alicui creditori in moneta currenti, contra formam contractus censualis, non teneri ultra indicationem: hoc tamen non nocere ipsi creditori; quamvis uti Secretarius Communitatis instrumentum indicationis rogasset. Et quomodo solutio fieri debeat, quando quis promisit solvere in testutis, regalibus & solidis. Quid si solidi non reperiantur,

aut